

Fokus, kurs 4

RATKAISUT Verkkójulkaisu

Anna Blom
Sari Kaunisto
Marko Paasonen
Anssi Salonen

1. painos

© 2017 Anna Blom, Sari Kaunisto, Marko Paasonen, Anssi Salonen ja Kustannusosakeyhtiö Otava Oy

Toimitus: Anu Valkama

Ulkoasu: Sari Inandik

Kopiointiehdot

Teos on suojattu tekijänoikeuslailla (404/61). Tämän verkkoaineiston muokkaaminen on sallittua. Aineiston tulostaminen, kopiointi, välittäminen tai muu jatkokäyttö sellaisenaan tai muokattuna edellyttää kuitenkin oikeudenomistajan tai Kopiosto ry:n lupaa.

Muokkausoikeus ei koske kuvia tai kuvitusta. Kopiosto ry myöntää verkkoaineiston tulostamiseen, kopiointiin ja kopioiden käyttöön lupia. Sähköisten julkaisujen tulostaminen ja tulosteiden valokopiointi on sallittu luvan mukaisesti. Opetus- ja kulttuuriministeriö on hankkinut muun muassa peruskouluille, lukioille ja ammatillisille oppilaitoksille luvan valokopioida ja tulostaa julkaisuja opetus- ja tutkimuskäyttöä varten. Lisätietoja luvista kopiosto.fi

ISBN: 978-951-1-31933-7

Tno: OLZ5

Sisällys

Start.....	2
1 Allt går bra på Island.....	4
2 Optimist eller pessimist?.....	10
FOKUS syn på livet.....	17
3 Bli mer kultursmart!.....	23
4 Två bilder – två historier.....	29
FOKUS kulturell mångfald.....	35
5 Du är vad du äger?.....	40
FOKUS pengar och konsumtion.....	45
FOKUS Grammatik	
Epäsäännölliset verbit ja johdosverbit.....	52
Apuverbit.....	56
Infinitiivi.....	58
Konditionaali.....	60
Prepositiot ajanilmauksissa.....	61

Start

2c (s. 11)

Täydennä sopivalla sanalla.

1. föräldrar
2. än
3. som
4. är
5. kolla/titta/se
6. mina
7. på
8. gillar/älskar/tycker om

3b (s. 12)

Työskentele parisi kanssa. Mitä sanot ruotsiksi seuraavissa tilanteissa ja miten parisi reagoi?

1. Trevligt veckoslut! / Trevlig helg! – Tack detsamma.
2. Tack för hjälpen. – Ingen orsak.
3. Grattis på födelsedagen. – Tack.
4. Ursäkta. Jag undrar om det är ledigt här. – Ja. Det är det. / Nej, det är det tyvärr inte.
5. Vilken snygg tröja du har! / Jag gillar din tröja! – Tack. Det är roligt att höra.
6. Förlåt att jag är sen. / Förlåt att jag kommer för sent. – Ingen fara.
7. Hej. Vi kan tyvärr inte ses i morgon. – Vad synd.
8. Jag har prov i svenska i morgon. – Lycka till med provet.

3c (s. 13)

Työskentele parisi kanssa. Esittäkää seuraavat puhelinkeskustelut rooleja vaihtaen.

a

1. Jonas.
3. Ja, varför inte. Vilken tid?
5. Nej, det passar tyvärr inte. Jag är hos frisören då.
7. Ja. Då tror jag att jag är klar.
9. Ja. Det kan vi.

b

2. Hej. Kan vi ses på stan?

4. Halv fem. Passar det?

6. Okej. Jag förstår. Hinner du klockan sex?

8. Vad bra. Kan vi ses på Espresso House?

10. Bra! Då ses vi där klockan sex. Hej då!

a

1. Jessica
3. Tja. Jag vet inte riktigt om jag har råd med det.
5. Menar du allvar?
7. Vad snällt av dig. Tack!
9. Ja. Det passar perfekt!

b

2. Hej. Ska vi gå och fika på stan?
4. Kom igen! Jag kan bjuda dig!
6. Ja. Det är inget problem.
8. Kan vi ses på Starbucks? Halv fyra? Passar det?
10. Fint! Det blir kul att ses! Hej då!

5a (s. 14)

Käännä.

1. Jag ska träna i morgon.
2. Jag tränar i dag.
3. Jag tränade i går.
4. Jag har tränat varje dag.
5. Jag hade tränat många timmar.
6. Jag tränade inte tillräckligt.

6a (s. 16)

Muodosta lauseet uudelleen aloittamalla ne alleviivatulla ilmauksella.

1. Nästan varje morgon kommer jag för sent till skolan.
2. På måndagsmorgonen har jag svårt att stiga upp.
3. Om skolan börjar kvart över åtta missar jag ofta den första lektionen.
4. På förmiddagen känner jag mig ibland ganska trött.
5. Tidiga morgnar gillar jag inte alls.

6b (s. 16)

Täydennä sivulause vihjeen perusteella.

1. jag hinner göra
2. eftersom jag inte kan hjälpa
3. om du inte kan komma
4. när jag är
5. fast du säkert visste

1 Allt går bra på Island

intro: a (s. 18)

Kuuntele faktaruutu Islannista ja tulkitse se suomeksi.

- Islannissa on noin 320 000 asukasta. Noin 121 000 heistä asuu pääkaupungissa Reykjavikissa.
- Islannissa puhutaan islantia.
- Islanti oli aikaisemmin osa Norjaa ja Tanskaa mutta vuonna 1944 maa itsenäistyi.
- Kansallispäivää juhlietaan 17. kesäkuuta.
- Islannin valuutta on nimeltään Islannin kruunu.
- Islanti on tasavalta, jossa presidentti valitaan joka neljäs vuosi.
- Maan tärkeimmät elinkeinot ovat kalastus ja turismi.
- Tyypillistä luonnolle Islannissa ovat kuumat lähteet, jäätiköt, tulivuoret ja vesiputoukset.

intro: c (s. 19)

Katso video Typiskt isländskt ja vastaa kysymyksiin suomeksi.

1. Islantilaiset tekevät paljon töitä, juhlivat, nauttivat auringosta. He eivät anna huonon sään masentaa, he urheilevat mielellään, ovat ulkona luonnossa ja monet pelaavat jalkapalloa. He ovat rehellisiä, aluksi etäisiä eivätkä he mielellään puhu vieraiden kanssa mutta kun heidät oppii tuntemaan, he ovat ystävällisiä ja kilttejä. Islanti on eristyksissä muista maista ja siksi sinne on muodostunut oma kulttuuri.

1 (s. 24)

Lue teksti ja vastaa kysymyksiin suomeksi.

1. Uusivuosi on vuoden viltin juhla Islannissa. Kello kahdeltatoista yöllä kaikki ovat vielä kotona katsomassa Reykjavikin upeaa ilotulitusta ja vasta sen jälkeen ihmiset menevät kaupungille ja juhlivat koko yön.
2. Islanti oli maailman ensimmäinen maa, johon valittiin naispresidentti vuonna 1980. Kun Islannin parlamentissa äänestettiin homoavioliitoista vuonna 2010, äänestystulos oli 49-0 avioliiton puolesta.
3. Lämpimien lähteiden ansiosta jokaisessa pienessäkin kylässä on uimala. Niissä on halpaa uida ja islantilaisilla nuorilla on tapana tavata altailla koulun ja opiskelujen jälkeen. Niissä voi uida ympäri vuoden.
4. Vuonna 2008 Islantia kohtasi vaikea taloudellinen kriisi, mikä johti siihen, että jopa McDonald's ajautui konkurssiin Islannissa.
5. Koska islantilaisia on niin vähän, monet ovat sukua keskenään. Sovelluksen avulla islantilaiset voivat tarkistaa kenen kanssa he ovat sukua, jotta he eivät vahingossa yrittäisi esim. iskeä omaa serkkuaan.

6. Se tarkoittaa, että kaikki järjestyy lopulta. Islantilaisten elämä voi olla rankkaa pienellä saarella, jossa on vaikea ilmasto, mutta joutuessaan ongelmiin islantilaiset luottavat siihen että kaikki järjestyy.

2 (s. 24)

Suomenna lauseet.

1. Islanti on vastakohtien maa, jossa on tulivuoria ja jäätä, kuumia lähteitä ja jäätiköitä.
2. Islannissa on vain reilut 300 000 asukasta ja siksi monet ovat sukua keskenään.
3. Islantilaisilla on myöhäinen vuorokausirytmistö ja he tykkäävät juhlia.
4. Islantilaiset ovat edelläkävijöitä tasa-arvoasioissa.
5. Islannissa on viihtyisiä ulkouimaloita, joissa nuorilla on tapana tavata ja seurustella koulun ja opiskelun jälkeen.
6. Vuonna 2008 Islantia kohtasi vaikea talouskriisi.

3a (s. 24)

Etsi ilmaukset tekstistä.

1. heta källor och glaciärer
2. den vildaste festen på året
3. festen fortsätter hela natten
4. det första landet i världen
5. man kan bada utomhus året om
6. Island drabbades av en svår ekonomisk kris
7. till och med McDonald's gick i konkurs
8. drygt 300 000 invånare
9. därför är många släkt med varandra
10. för att vara säker på att
11. det betyder
12. allting ordnar sig

3b (s. 25)

Täydennä.

1. kontrasternas land
2. firar
3. jämställdhet
4. varma källor
5. skedde
6. utvecklat
7. betyder

4a (s. 25)

Yhdistä.

1. d	6. j
2. f	7. a
3. g	8. c
4. h	9. e
5. b	10. i

4b (s. 25)

Taivuta tehtävän 4a verbit suullisesti parisi kanssa.

1. dela, delar, delade, delat med sig av ngt
2. betyda, betyder, betydde, betytt
3. ordna, ordnar, ordnade, ordnat sig
4. utveckla, utvecklar, utvecklade, utvecklat
5. lita, litar, litade, litat på ngt
6. oroa, oroar, oroad, oroat sig för ngt
7. fortsätta, fortsätter, fortsatte, fortsatt
8. ske, sker, skedde, skett
9. träffas, träffas, träffades, träffats
10. se, ser, såg, sett ut

5a (s. 26)

Täydennä prepositiot tekstin perusteella ja suomenna ilmaukset.

5b (s. 26)

Täydennä ristikko.

1. fortfarande
2. bara
3. även
4. först
5. tidigare
6. redan
7. ändå
8. ännu
9. kanske
10. säkert

5c (s. 26)

Käännä.

1. Jag kan berätta lite om islänningar för dig.
2. Det finns bara drygt 300 000 islänningar och därför är många släkt med varandra.
3. De har utvecklat en avslappnad mentalitet och de oroar sig inte i onödan.
4. Islänningarna tycker om / gillar att festa och ofta fortsätter festen hela natten.
5. Ungdomar brukar träffas i utomhusbassänger efter skola och studier.

6a (s. 27)

Täydennä. Tarkista kuuntelemalla.

1. huvudstad.
2. kan man lita på
3. fortsätter hela natten.
4. islänningarna
5. trendiga
6. betyder / innebär
7. till och med
8. heta källor
9. året om / året runt
10. isländska

- 2. för pelätä, että menee huonosti
- 3. för joutua kohtaamaan vastoinkäymisiä
- 4. med onnistua jossain
- 5. på riippua taitavuudesta
- 6. på suhtautua positiivisesti elämään

5b (s. 41)

Käännä. Haastattele sitten pariasi.

1. Är det lätt för dig att lita på andra människor? / Har du lätt att lita på andra människor? Varför?
2. Är du någonsin avundsjuk på dina vänner? Varför?
3. Vad gör du om du råkar ut för motgångar?
4. När brukar du jämföra dig med andra?
5. Är du rädd för att göra misstag?
6. Hur förhåller du dig till livet? / Hur ser du på livet? Är du optimist eller pessimist? Varför?

6a (s. 42)

Valitse oikea vaihtoehto.

Tänk positivt – lev längre!

1. a	5. b
2. b	6. b
3. b	7. a
4. c	8. c

6b (s. 42)

Lue tehtävän 6a teksti. Miten seuraavat luvut liittyvät tekstin sisältöön?

- Tutkimus osoittaa, että ne jotka suhtautuvat positiivisesti elämään, elävät keskimäärin **7** vuotta pidempään kuin ne, jotka suhtautuvat elämään negatiivisesti.
- Asiantuntijat ovat sitä mieltä, että optimistinen asenne riippuu **50**-prosenttisesti geneeistä, **10**-prosenttisesti ulkoisista olosuhteista kuten rahasta ja ihmissuhteista, ja loppuun eli **40** prosenttiin pystyy itse vaikuttamaan.

7a (s. 43)

Kuuntele Fannin haastattelu ja rastita kuulemasi asiat.

1. Asiat, jotka tekevät Fannin iloiseksi

Perhe
Oikeat ystävät
Koulumenestys
Poikaystävä
Koira

2. Hänen elämänfilosofiansa

Uskalla olla oma itsesi
Älä välitä siitä, mitä muut ajattelevat sinusta
Ole ylpeä itsestäsi

3. Asiat, joista Fanni saa energiaa

Musiikki
Kuntoileminen
Läheisten kanssa oleminen
Hymyilevät ihmiset
Kaunis sää

4. Vastoinkäymisiin suhtautuminen

Joskus pitää vain olla surullinen.
Ei pidä jäädä murehtimaan.

5. Asioita, jotka masentavat Fannia

Huonot uutiset
Epäoikeudenmukaisuus maailmassa
Riiteleminen

Äänitekäsikirjoitus, teht. 7a:

Lyssna på intervjun med Fanni och kryssa för saker som gäller henne.

Full av glädje

- Hej Fanni! Du utstrålar verkligen glädje och harmoni. Hur kan man vara så glad och på så gott humör hela tiden?
- Jag tror att det beror på att jag i grunden har det så bra. Min familj står mig nära och alla är friska och mår bra. Jag är otroligt lycklig över att jag har riktiga vänner som jag kan lita på. Skolan går också bra. Jag tycker att man själv kan påverka hur man förhåller sig till saker och ting och det tror jag är hemligheten bakom min positiva attityd.
- Förutom det du precis berättade, finns det något annat som gör dig speciellt glad?
- Min pojkvän gör mig jätteglad. Jag blir också glad av spontana idéer och av min hund.
- Har du något grundrecept på livet?
- Jag tycker att det är viktigt att våga vara sig själv. Det är befriande att inte behöva bry sig om vad andra tänker om en. Man ska vara stolt över den man är. Det kan kanske kallas för

en sorts livsfilosofi. Ibland får jag negativa kommentarer om min positiva attityd men jag tror ändå att människor helst vill umgås med människor som har positiv energi.

– Vad ger dig energi?

– Ja-a... Det är väl vardagliga små saker som vackert väder eller till exempel en leende busschaufför på morgonen. Jag får också energi av musik och av att träna. Jag tycker om att vara med mina nära och kära – de ger mig mycket energi.

– Hur förhåller du dig till motgångar?

– Motgångar hör till livet. Om jag blir ledsen och nere gråter jag och lever ut mina känslor. Och när jag har bearbetat mina känslor går jag vidare. Jag brukar inte grubbla över saker som jag inte kan rå över. Jag orkar helt enkelt inte vara på dåligt humör så värst länge.

– Är du nånsin deppad?

– Javisst är jag det. Skolan stressar mig jättemycket. Jag avskyr att bråka och blir jätteledsen när folk grälar. Jag är jättekänslig och kan bli väldigt nedstämd av alla dåliga nyheter och orättvisor i världen.

8a (s. 44)

Täydennä puuttuvat suomennokset.

Glädje

ivrig

lycklig

avslappnad

lättad

Hat

irriterad

frustrerad

rasande

skamsen

Sorg

besviken

ledsen

deppig

nedstämd

Rädsla

rädd

bekymrad

skygg

ängestfylld

Kärlek

förtjust

kär

tillitsfull

stark

Ilo

innokas

onnellinen

rento

helpottunut

Viha

ärtynyt

turhautunut

raivostunut

häpeissään, nolostunut

Suru

pettynyt

surullinen

alakuloinen, masentunut

alakuloinen

Pelko

pelokas

huolestunut

arka, säikky

ahdistunut

Rakkaus

ihastunut

rakastunut

luottavainen

vahva, voimakas

9a (s. 46)

Lue/Kuuntele teksti ja vastaa kysymyksiin suomeksi.

1. Ihminen, jolla on hyvä itsetunto, uskaltaa tehdä asioita, joita hän haluaa ja hän uskaltaa myös sanoa ei. Hän ei välitä, mitä mieltä muut ovat hänestä. Hän osaa myös nauraa omille virheilleen ja hän uskaltaa nolata itsensä.
2. Ihminen, jolla on huono itsetunto, ajattelee että muut eivät pidä hänestä. Hän ei myöskään kestä muiden negatiivisia kommentteja.
3. Voi esimerkiksi viettää aikaa sellaisten ystävien seurassa, joista pitää ja jotka ovat rohkaisevia. Voi myös tehdä asioita, joissa on hyvä sekä asioita, joihin ei ole tottunut. Kannattaa uskaltaa tehdä myös uusia asioita. Pitää opetella olemaan tyytyväinen itseensä, jos onnistuu jossakin. Lisäksi voi kirjoittaa ylös asioita, joista itsessään pitää sekä asioita, jotka tekevät iloiseksi.

FOKUS syn på livet

1b (s. 50)

Etsi ilmaukset tehtävän 1a vuoropuhelusta.

1. hurdan roll spelar religionen
2. jag tror på Gud
3. han har skapat världen
4. din livsåskådning
5. jag går i kyrkan
6. jag deltog i konfirmationslägret
7. meningen med livet
8. vilka principer eller levnadsregler försöker du följa
9. lära känna andra religioner
10. allmänbildande
11. kunskap om andra religioner
12. alla stora världsreligioner

2a (s. 51)

Ratkaise ristikko.

Ratkaisusana: övernaturlig

1. bön
2. övertygelse
3. be
4. kristendom
5. livsåskådning
6. församling
7. vetenskaplig
8. gudstjänst
9. troende
10. religiös
11. helig
12. andlig

2b (s. 51)

Valitse oikea vaihtoehto. Suomenna lauseet.

1. meningslöst
2. värderingar
3. uppskatta
4. tvivla på
5. samvete

1. Elämä voi tuntua merkityksettömältä, jos ei usko mihinkään.
2. Meidän arvostuksemme kertovat siitä, mikä meille on tärkeintä elämässä.
3. On tärkeää arvostaa muiden mielipiteitä.
4. Monet voivat epäillä onko Jumala olemassa vai ei.
5. Voi tulla huono omatunto, jos ei ole rehellinen muita kohtaan.

2c (s. 51)

Mikä sana ei kuulu joukkoon? Perustele valintasi.

1. be	muut verbit ilmaisevat mielipidettä
2. utöva	muut verbit ilmaisevat suhtautumista asioihin
3. en vidskepelse	muut sanat kuuluvat kristinuskoon
4. en bön	muut sanat ilmaisevat mielipidettä, näkemystä asioihin
5. troende	muut adjektiivit viittaavat asiaan
TAI	
vetenskaplig	muut adjektiivit liittyvät uskontoon

3a (s. 52)

Täydennä. Tarkista kuuntelemalla.

1. livsfrågor
2. världsreligionerna
3. tror på en gud
4. kyrkor
5. heliga
6. religionerna
7. levnadsregler
8. gudstjänst

3b (s. 53)

Lue tehtävän 3a teksti ja vastaa kysymyksiin suomeksi.

1. Yhteistä juutalaisille, kristityille ja muslimeille on:
 - he uskovat yhteen jumalaan
 - kaikilla on kokoontumispaikkoja rukoilemista varten
 - kaikilla on pyhiä kirjoja
 - kaikissa uskotaan, että kuolema ei tarkoita kaiken loppua
 - kaikissa uskonnoissa annetaan samankaltaisia elämänohjeita
 - kaikilla on yksi lepopäivä viikossa, jolloin mennään jumalanpalvelukseen
 - kaikissa uskonnoissa on niin kutsuttu kultainen sääntö

2. Kultainen sääntö on samankaltainen kaikissa kolmessa uskonossa.
 - Kristinusko: Kaikki mitä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää te heille.
 - Juutalaisuus: Älä tee muille mitään, mitä et haluaisi itsellesi tehtävän.
 - Islam: Kukaan teistä ei ole uskovainen niin kauan kuin hän ei toivo veljelleen sitä, mitä hän toivoo itselleen.

4a (s. 53)

Taivuta ja suomenna verbit.

1. tycka, tycker, tyckte, tyckt II	olla jtak mieltä
2. anse, anser, ansåg, ansett IV	olla jtak mieltä
3. tro, tror, trodde, trott III på ngt	uskoa jhk
4. tänka, tänker, tänkte, tänkt II på ngt	ajatella jtak
5. förhålla, förhåller, förhöll, förhöllit IV sig till ngt	suhtautua jhk

4b (s. 53)

Suomenna kysymykset ja haastattele pariasi.

1. Mikä on mielestäsi elämän tarkoitus?
2. Mitä mieltä olet uskonnonopetuksesta?
3. Uskotko Jumalaan?
4. Ajatteletko usein etiikka- ja moraalikysymyksiä?
5. Miten suhtaudut taikauskoon?

6a (s. 54)

Yhdistä.

1. g	3. b
2. e	4. h

5. c
6. f

7. a
8. d

6b (s. 54)

Kuuntele mitä Nora ja Riyad kertovat omasta elämäkatsomuksestaan ja kerää tietoa suomeksi.

Nora:

- uskoo: ihmisiin ja ihmisten väliseen tasa-arvoon, ei usko yliluonnolliseen eikä ota kantaa siihen onko Jumala olemassa
- kunnioittaa: eläimiä ja luontoa
- arvot ja valinnat: yrittää elää arvojensa mukaan; ei syö lihaa ja yrittää tehdä myös muita ekologisia ja eettisiä kulutusvalintoja
- tärkeää: tehdä töitä tasa-arvon puolesta, siksi on mukana politiikassa
- elämän tarkoitus: on juuri se, että löytää elämän tarkoituksen, pitää tehdä asioita, joista tulee onnelliseksi, on tärkeää kunnioittaa maapalloamme ja tehdä siitä parempi paikka elää
- suhtautuminen muihin uskontoihin: on todella tärkeää ymmärtää muita uskontoja, koska se on yleissivistävää ja ymmärrämme sitä kautta muita ihmisiä ja kulttuureja paremmin

Riyad:

- uskoo: Jumalaan ja siihen, että Hän auttaa meitä ja kuuntelee rukouksiamme ja on meidän kanssamme
- uskonnon harjoittaminen: lukee Koraania, rukoilee viisi kertaa päivässä, paastoa ja antaa almuja
- tavat ja periaatteet: ei riitele muiden kanssa, ei syö sianlihaa eikä juo alkoholia
- elämän tarkoitus: elää hyvä elämä tässä maailmassa, jotta saisi ikuisen elämän
- tärkeää: tehdä asioita joista pidämme, elää hetkessä ja nauttia elämästä, tärkeää myös rakastaa läheisiä ja oppia olemaan onnellinen
- suhtautuminen muihin uskontoihin: todella tärkeää tietää muista uskonnoista, se on auttanut ymmärtämään omaa uskontoa paremmin, on ollut mielenkiintoista huomata, miten samanlaisia eri uskonnot ovat

Äänitekäsikirjoitus, teht. 6b:

Lyssna på vad Nora och Riyad berättar om sina livsåskådningar. Samla fakta på finska.

Min livsåskådning

Nora:

Jag tror inte på det övernaturliga och jag tar inte ställning till om det finns någon gud eller inte. Jag tror på människor och på jämlikhet mellan människor. Jag tycker att vi borde respektera djur mer och också naturen i allmänhet.

Jag försöker leva efter mina värderingar. Jag äter inte kött och jag försöker också göra andra ekologiska och etiska konsumtionsval. Det är viktigt för mig att jobba för jämlikhet.

Därför vill jag vara med i politiken. Jag vill få människor att förstå att vi alla är olika.

Jag tycker att meningen med livet är just att hitta den – hitta meningen med livet. Man ska göra sådana saker som gör en lycklig. Och det är viktigt att respektera vår planet och leva så att den skulle bli en bättre plats att bo på.

Jag tycker att det är jätteviktigt att förstå andra religioner. För det första så är det allmänbildande. För det andra hjälper det oss att förstå andra människor och olika kulturer. Om vi visste mer om andra religioner, skulle det säkert finnas mindre rasism och diskriminering.

Riyad:

Redan som bar lärde jag mig om Gud hemma. Jag tror på Gud och jag tror på att han hjälper oss, lyssnar på våra böner och är med oss under hela vårt liv.

Jag läser Koranen och då känner jag att jag är nära Gud. Jag ber fem gånger per dag, jag fastar och ger allmosor.

Det är viktigt för mig att inte bråka med andra människor. Jag äter inte griskött och dricker inte alkohol.

Meningen med livet är att leva ett gott liv i den här världen så att man får ett gott liv i livet efter detta. Trots det tycker jag att vi borde göra saker som vi tycker om, det är viktigt att ta vara på stunden och njuta av livet. Vi borde älska våra närmaste och lära oss att vara lyckliga.

Jag tycker att det är jätteviktigt att ha kunskap om andra religioner. Det har hjälpt mig att förstå min egen religion bättre. Och det är mycket intressant att märka hur likadana olika religioner är.

7a (s. 55)

Lue keskustelupalstan viestiketju ja vastaa kysymyksiin suomeksi.

1. Åsan mielestä epäoikeudenmukaista oli se, että hänen piti ateistina osallistua uskonnonopetukseen koulussa; hän olisi halunnut osallistua elämäkatsomustunneille. Åsan mielestä jokaisen pitäisi itse saada valita.

2. Uskonnonopetuksessa on kyse siitä, että opitaan ymmärtämään omaa uskontoa ja kulttuuria paremmin ja samalla opitaan myös muista kulttuureista ja uskonnoista, jotta osaisimme kohdella toisiamme kunnioittavasti.

3. Filipin mielestä parasta olisi yhdistää uskonto ja elämänkatsomus oppiaineena kouluissa. Näin kaikki oppisivat eri maailmanuskonnoista ja eri elämänkatsomuksista.

8 (s. 56)

Katso video Övernaturliga Island ja vastaa kysymyksiin suomeksi.

1. 65 % islantilaisista uskoo keijukaisiin ja peikkoihin.
2. Islantilaiset uskovat, että kivissä asuu keijuja.
3. Hän näki enneunia; unissa hän näki esimerkiksi, jos oli tulossa myrskyjä, mikä oli tärkeää siksi että hän oli kalastaja.
4. Monet islantilaiset ovat kertoneet nähneensä kuolleita sukulaisiaan, kuulleet outoa melua ja tunteneet, että huoneessa on ollut joku.

3 Bli mer kultursmart!

intro: a (s. 58)

Tunnetko muiden maiden ja kulttuurien tapoja? Kuuntele ja kerää tietoa suomeksi.

Thaimaa:	Kuningasta ja kuninkaallista perhettä ei saa arvostella. Ketään ei saa osoittaa sormella eikä jalkapohjia saa näyttää muille.
Intia:	Vasenta kättä ei saa käyttää syödessä eikä ojennettaessa jotakin. Rakkautta ei saa näyttää avoimesti.
Italia:	Pitää aina tulla ajoissa ja olla tyylikäs.
Ruotsi:	Puhutteluna käytetään aina sinuttelua. Vierailun jälkeisenä päivänä pitää kiittää viimeisestä.

Äänitekäsikirjoitus, teht. a:

Vett och etikett i olika länder

Man reser allt mer till olika länder och möter främmande kulturer där och även här i hemlandet. Därför är det viktigt att känna till seder och bruk i olika kulturer. Vad ska man komma ihåg i Thailand, Indien, Italien och Sverige? Lyssna och samla fakta på finska.

Thailand

Om du reser till Thailand ska du komma ihåg att thailändarna respekterar sin kungliga familj väldigt mycket. Du får absolut inte kritisera kungen eller den kungliga familjen på något sätt. Du ska vara noga med dina fingrar och fötter. Du får inte peka på någon och du får absolut inte visa dina fotsulor för någon. Det är mycket oartigt och uppfattas som förolämpande.

Indien

I Indien ska man komma ihåg att vänstra handen är smutsig, precis som i de flesta länder i Asien och i Arabländerna. Man ska bara använda högra handen när man äter eller till exempel ger någon pengar. I Indien ska man inte visa sin kärlek öppet så kom ihåg att inte kyssa flickvännen eller pojkvännen på gatan.

Italien

Många tror att alla runt Medelhavet är flexibla när det gäller tid, alltså att det är helt okej att komma för sent men det stämmer inte i Italien. Där ska du alltid komma i tid och det viktigaste av allt är att du kommer i tid och är stilig. I Italien är det viktigt med ett vårdat utseende.

Sverige

Hur är det i vårt grannland Sverige då? Är vi helt lika? Nej. I Sverige ska du veta att alla använder förnamn i diskussioner och man niar inte någon. Om du har varit på besök hos en svensk ska du komma ihåg att tacka för senast följande dag. Det hör till god ton i

Sverige.

intro: d (s. 59)

Täydennä lauseet kuulemasi perusteella.

1. Varför är det viktigt att känna till andra kulturer?
2. Vad kan kontakterna över nationsgränserna leda till?
3. Brukar du hälsa på människor som du inte känner så bra?
4. Varför kan vi ibland verka ointresserade och arga?
5. Vilka saker tycker du hör till god ton?

1 (s. 64)

Lue teksti ja vastaa kysymyksiin suomeksi.

1. Suomessa toista kuunnellaan keskeyttämättä, kun taas Ruotsissa kohteliaaseen keskusteluun kuuluu esittää kommentteja ja kysymyksiä. Suomalaisia saatetaan tästä syystä pitää välinpitämättöminä tai vihaisina.
2. Suomalaisilla ei ole tapana tervehtiä vieraita ihmisiä, kun taas monessa muussa kulttuurissa tervehtiminen ja vieraille hymyileminen kuuluu hyviin tapoihin.
3. Kehonkielestä voimme päätellä, onko ihminen surullinen vai iloinen, ja äänensävy paljastaa onko hän innokas vai vastahakoinen.
4. Vierasmaalaisten vilkas kehonkieli voi tuntua suomalaisista vieraalta ja jopa uhkaavalta, koska emme ole tottuneet siihen.
5. Suomalaiset varovat liiallista tunkeilua.
6. Monessa muussa maassa on luonnollista olla utelias ja esittää henkilökohtaisia kysymyksiä ensitapaamisella.

2 (s. 64)

Suomenna lauseet.

1. Kulttuurien kohtaaminen voi johtaa väärinkäsityksiin ja ärtymykseen.
2. Siksi kannattaa tuntea muita kulttuureja ja kunnioittaa niitä.
3. On myös hyvä ymmärtää, miten muut voivat kokea meidän tapamme olla.
4. Se, että on kulttuurisesti fiksu tarkoittaa, että osaamme olla tekemisissä koko maailman ihmisten kanssa.
5. Kunnioitusta, jota osoitamme muille, voimme odottaa itsekin kohtaavamme.

3a (s. 64)

Työskentele parisi kanssa. Etsi oman laatikkosi ilmaukset tekstistä. Käykää ilmaukset yhdessä läpi.

A

1. kontakterna över nationsgränserna ökar
2. när kulturerna möts
3. leda till missförstånd
4. det lönar sig att känna till andra kulturer
5. det är artigt att lyssna utan att avbryta
6. är det i stället oartigt
7. hälsa på människor
8. det hör till god ton
9. le mot människor
10. be om ursäkt

B

1. människor från vår egen kultur
2. vi förstår deras kroppsspråk
3. människor från andra världsdelar
4. kan kännas främmande
5. vara för närgången mot nya människor
6. vara nyfiken och ställa personliga frågor
7. första gången man träffas
8. umgås med människor från hela världen
9. vi behåller vår egen särart
10. den respekt som vi visar andra

3b (s. 65)

Täydennä. Haastattele pariasi tekstin sisällöstä.

1. kulturkrockar
2. lönar det sig att känna till
3. viktigt att förstå
4. oartiga
5. vi finländare
6. bra på
7. vår egen kultur
8. kännas främmande
9. träffas
10. betyder / innebär

4a (s. 65)

Yhdistä verbi oikeaan ilmaukseen. Käytä jokaista verbiä kerran. Suomenna ilmaukset.

1. förstå	ymmärtää muiden kehonkieltä
2. leda	johtaa väärinkäsityksiin
3. behålla	säilyttää omalaatuisuutemme
4. be	pyytää anteeksi
5. umgå	olla tekemisissä ihmisten kanssa
6. känna till	tuntea muita kulttuureja
7. visa	osoittaa kunnioitusta
8. hälsa på	tervehtiä ihmisiä

5a (s. 66)

Yhdistä.

1. f	6. e
2. j	7. i
3. b	8. c
4. h	9. g
5. a	10. d

5b (s. 66)

Täydennä.

1. artigt
2. ointresserade
3. oartigt
4. vänlig
5. nyfiken
6. påträngande
7. vana
8. hotfullt

6 (s. 67)

Valitse oikea vaihtoehto.

1. c
2. c
3. c
4. a
5. b
6. c
7. b
8. c

9. c
10. b

8 (s. 69)

Täydennä sivulauseet vihjeiden perusteella.

1. medan det inte är artigt i Sverige.
2. att vi är arga.
3. om vi inte känner varandra bra/väl.
4. där det är helt vanligt att vara nyfiken.
5. som vi inte känner.
6. vilket kan verka oartigt.

9a (s. 69)

Työskentele parisi kanssa. Mitä sanot ruotsiksi seuraavissa tilanteissa?

1. (Här) var så god!
2. Förlåt!
3. Ursäkta!
4. Krya på dig! / Stackars dig!
5. Vad tråkigt! / Stackars dig!
6. Tack. Det var snällt av dig.
7. Tack för hjälpen!
8. Ingen orsak. / Det var så lite så.

9b (s. 69)

Kuuntele ja valitse sopiva reagointifraasi.

1. b
2. a
3. c
4. b
5. c

Äänitekäsikirjoitus, teht. 9b:

Lyssna på dialogerna och välj passande reaktionsfras.

Vad säger du?

1.
 - Ursäkta, men vet du om den här bussen går till Stadion?
 - Ja, det gör den, men inte direkt.
 - Okej, det gör inget. Tack för hjälpen.

2.

- Du, kan du hjälpa mig med matteläxan?
- Visst. Nu ska vi se. Det är ju lätt. Kolla jag visar hur du ska göra.
- Nä, jag fattar ju ingenting.

3.

- Hej, har du tid att ses i dag?
- Ja, klart jag har. Vad hade du tänkt då?
- Jag tänkte vi skulle gå och fika på det där nya stället i Söder.

4.

- Hej, jag är ledsen men jag missade bussen så jag kommer minst en halvtimme för sent.
- Ingen fara. Jag har inte bråttom.
- Vad bra. Jag bjuder dig på fika sen när jag kommer.

5.

- Hallå! Vad är det du gör? Det gjorde ont faktiskt.
- Vad då? Vad menar du?
- Du trampade ju mig på tårna när du gick förbi.

10a (s. 70)

4 Två bilder – två historier

intro: a (s. 72)

Yhdistä.

1. c
2. b
3. d
4. a

intro: b (s. 72)

Ota pari selvää, mitä tehtävän a käsitteet tarkoittavat. Selittäkää ne toisillenne suomeksi.

1. Maahanmuuttaja: henkilö, joka asettuu asumaan vieraaseen maahan vuodeksi tai pidemmäksi ajaksi. Maahanmuuttajia ovat kaikki ulkomailta muuttavat, sekä pakolaiset että esimerkiksi työn vuoksi maahan muuttavat.
2. Pakolainen: henkilö, jolla on aihetta pelätä joutuvansa vainotuksi rodun, uskonnon, kansallisuuden, tiettyyn yhteiskuntaluokkaan kuulumisen tai poliittisen mielipiteen johdosta ja joka oleskelee tästä syystä kotimaansa ulkopuolella ja nauttii kansainvälistä suojelua.
3. Kiintiöpakolainen: henkilö, jolla on YK:n myöntämä pakolaisen asema ja joka saapuu maahan valtion määrittelemän pakolaiskiintiön puitteissa. Kiintiöpakolaiset tulevat usein pakolaisleireiltä.
4. Turvapaikanhakija: henkilö, joka hakee turvaa vieraasta valtiosta. Vain osalle turvapaikanhakijoista myönnetään YK:n pakolaissopimuksen mukainen pakolaisstatus henkilökohtaisen vainon perusteella. Turvapaikanhakija voi kuitenkin saada oleskeluluvan vieraassa maassa.

intro: e (s. 73)

Täydennä lauseet kuulemasi perusteella.

1. historier
2. situationer
3. sin religion
4. har förlorat
5. kännas

1 (s. 78)

Työskentele parisi kanssa. Valitkaa henkilöt ja tehkää valitsemaanne henkilöön liittyvät tehtävät.

Sam

a. Lue teksti ja kerää tietoa suomeksi.

1. Sam pakeni Iranista uskonnollisen vainon vuoksi.
2. Sam eli huoletonta elämää leikkien kuten muutkin lapset. Hänen vanhempiaan sen sijaan ahdisteltiin heidän uskontonsa vuoksi.
3. Suomeen tulo keskellä talvea oli shokki, mutta perhe otettiin hyvin vastaan.
4. Ongelmat alkoivat heidän muutettuaan isompaan kaupunkiin. Samia ja hänen siskojaan kiusattiin koulussa ja Sam sai usein selkäänsä. Tuntui, että ihmiset vihasivat heitä ja Sam masentui.
5. Parantaakseen tilannettaan Sam alkoi panostaa koulunkäyntiin. Hän halusi päästä lukioon ja näyttää, että hänestäkin voi tulla jotakin, vaikka on pakolainen. Nyt hän opiskelee lääkäriksi.

b. Etsi ilmaukset tekstistä.

1. vi flydde från Iran
2. på grund av vår religion
3. till slut var vi tvungna att fly
4. vi blev väl mottagna
5. det kändes som om folk hatade oss
6. jag måste visa att jag var värd någonting
7. jag är flykting
8. nu studerar jag till läkare
9. stolt över mitt ursprung
10. jag lyckades komma över mina svårigheter

Hermina

a. Lue teksti ja kerää tietoa suomeksi.

1. Hermina pakeni sisällissotaa entisestä Jugoslaviasta, Bosnia-Hertsegovinasta.
2. Hän pelastui piiloutumalla kellariin sotilaiden tullessa heidän kyläänsä.
3. Hänen isänsä vietiin neljäksi kuukaudeksi keskitysleirille. Kolme äidin ja yksi isän veljistä murhattiin ja äidin neljäs veli katosi eikä häntä ole koskaan löydetty.
4. Hermina on aina menestynyt koulussa ja nyt hän opiskelee biolääketiedettä. Hän aikoo väitellä tohtoriksi ja luoda uraa.
5. Ihmisen joutuessa pakolaiseksi hän menettää kaikki muut ominaisuutensa. Vaikka hän olisi ollut menestyvä lääkäri tai lakimies, jolla on suuri omaisuus kotimaassaan, nämä ominaisuudet pyyhkiytyvät ja hän on enää pakolainen.

b. Etsi ilmaukset tekstistä.

1. det blev vår räddning
2. soldaterna förde honom till ett koncentrationsläger
3. tre av mammas bröder mördades
4. har inte kommit över sorgen

- Riippuu siitä, missä asuu. Täällä on aika monia maahanmuuttajia ja pakolaisia. Erityisesti eteläisessä Suomessa on paljon etnisiä ravintoloita ja kuulee vieraita kieliä.
- Mitä muut etniset ryhmät, jotka tulevat Suomeen, voivat antaa meille?
- Saamme tärkeää työvoimaa, opimme hyväksymään erilaisuutta ja tulemme ehkä suvaitsevaisemmiksi. Samalla näemme oman kulttuurimme uusin silmin.
- Ovatko suomalaiset mielestäsi suvaitsevaisia?
- Mielestäni ovat. Mutta aina on niitä, jotka ovat suvaitsemattomia ja niitä jotka ovat ennakkoluulottomia, aivan kuten kaikissa muissakin maissa. Ihmisillä on yleensä ennakkoluuloja kaikkea uutta ja vierasta kohtaan.

1c (s. 86)

Etsi sanat ja ilmaukset tehtävän 1a vuoropuhelusta.

1. främmande kulturer
2. lära sig om seder och bruk i andra kulturer
3. Finland är mångkulturellt
4. många invandrare och flyktingar
5. etniska restauranger
6. vi lär oss acceptera olikhet
7. toleranta
8. intoleranta
9. fördomsfria
10. ha fördomar mot allt nytt och främmande

2a (s. 87)

Yhdistä.

Substantiivit

1. e
2. d
3. f
4. b
5. g
6. h
7. a
8. c

Verbit

1. e
2. h
3. a
4. g
5. b
6. f
7. d
8. c

Adjektiivit

1. g
2. e
3. c
4. f
5. a
6. b
7. h
8. d

2b (s. 88)

Täydennä. Haastattele sitten pariasi.

1. mångkultur
2. utländsk
3. kulturskillnader
4. tolerant
5. fördomar
6. jämlika

4. jag använder den
5. Har du någonsin ifrågasatt
6. Jag äger många saker
7. köpa mat och tjänster
8. tomt och tråkigt
9. Kanske skulle du inse / Kanske du skulle inse
10. för att leva ett lyckligt liv

8b (s. 103)

Tulkitse kirjallisesti ruotsiksi tehtävän 8a vuorosanat.

1. Jag håller med. Vi köper och äger mycket sådant som vi inte behöver.
2. Jag håller inte med. Vi kan avstå från prylar och ändå vara lyckliga. Om vi avstår från våra vänner blir vi olyckliga.
3. Det stämmer. Om man bara äger litet måste man tänka efter hur man klarar sig i vardagen.
4. Det tycker jag inte. Man kan bli deprimerad och då vill man kanske inte träffa någon alls.
5. Det stämmer. Om man äger många böcker gillar man säkert att läsa.

9 (s. 104)

Lue/Kuuntele tekstit ja vastaa kysymyksiin suomeksi.

1. Ihmisiä kehoitetaan lainaamaan kirjoja tai käymään museoissa ja näyttelyissä. Se on ekologisempaa kuin shoppailu.
2. Materialistit ovat onnettomampia ja heillä on huonompi terveys. Lisäksi he eivät ole kovin pidettyjä.
3. Voimme käyttää resurssejamme tehokkaammin ja voimme myös ansaita rahaa tavaroillamme ja taidoillamme.
4. Kissojen ruokkimista, huonekalujen kokoamista ja ruohonleikkuuta.

10 (s. 105)

Kuuntele ja vastaa kysymyksiin suomeksi.

1. Maria ei viihtynyt enää työssään ja hän koki, että oma asunto oli aivan liian suuri.
2. Hän vuokraa makuuhuoneitaan, polkupyöriänsä, (vessaansa) ja järjestää illallisia.
3. Hän tulee taloudellisesti toimeen mutta ei saa juuri säästöön/ei rikastu.
4. Ihmiset haluavat olla ympäristöystävällisiä, säästää rahaa ja luoda uusia tuttavuuksia.
5. Hänestä on tullut sosiaalisempi/rohkeampi ja hänen itsetuntonsa on parantunut.

Äänitekäsikirjoitus, teht. 10:

Lyssna på intervjun och svara på frågorna på finska.

Maria lever genom delningsekonomi

Under ett år har Maria Fredriksson från Uppsala levt genom delningsekonomi. Det betyder att hon hyr ut sina sovrum, lånar saker och gör små tjänster för att finansiera sin vardag.

- Hur blev du intresserad av delningsekonomi?
- Jag trivdes inte längre på mitt jobb och jag var ständigt stressad. Det kändes inte roligt längre och jag ville göra något annat. Dessutom tyckte jag att min trerumslägenhet var alldeles för stor för mig. Jag ifrågasatte min livsstil, sade upp mig och ville prova något annat. Jag hade läst en hel del om delningsekonomi och ville testa hur den funkar i praktiken.
- Hur tjänar du ditt levebröd?
- Jag hyr ut mina två sovrum, mina cyklar och numera till och med min toalett och tar betalt för det. Genom appen Airdine anordnar jag också middagar hemma hos sig mig mot en kostnad som är mycket mindre än ett vanligt restaurangbesök.
- Hur lönsamt är det ekonomiskt?
- Jag får ekonomin att gå ihop och jag kan betala mina räkningar och så. Men jag kan inte säga att jag blir rik på det här eller får så mycket sparat heller. Flera av sakerna som jag gör, som att hyra ut toaletten är mest en kul grej.
- Varför tror du att intresset för delningsekonomi har ökat så mycket?
- Jag tror att det finns tre orsaker till det. Å ena sidan vill man vara miljövänlig och utnyttja resurser bättre genom att dela dem med andra. Å andra sidan finns ekonomisk vinning för det blir billigare att låna grejer i stället för att köpa nya. För vissa är säkert också den sociala aspekten viktig. De vill gärna lära känna nya människor och skapa nätverk.
- Vad har du fått ut av delningsekonomi?
- Det roligaste för mig har nog varit att träffa så många nya människor. Jag är lite reserverad när jag träffar nya människor men när jag har haft olika slags människor hemma hos mig har jag blivit mer social och utåtriktad. Nu vågar jag bekanta mig med nya människor mycket lättare och jag har fått bättre självförtroende.

FOKUS pengar och konsumtion

1b (s. 108)

Suomenna tummennetut kohdat tehtävän 1a vuoropuhelusta.

- ansaitseen omaa rahaa
- mihin käytät rahasi
- rahani menevät vaatteisiin
- Kuinka saat rahat riittämään?
- mihin minulla on varaa
- tehdä heräteostoksia
- hintatietoinen ja säästäväinen
- Minulla on tapana vertailla hintoja

– ostan usein alennusmyynnistä

2a (s. 108)

Täydennä verbi suomennoksen avulla.

1. tjäna
2. spara
3. ha
4. använda
5. slösa
6. ha
7. låna
8. sköta
9. jämföra
10. göra

2b (s. 109)

Kumpi sana sopii ruutuihin? Täydennä ruotsiksi.

1. ränta
2. kvitto
3. rabatt
4. konsument
5. utgifter
6. skuld
7. veckopeng
8. köpvana

2c (s. 109)

Yhdistä.

1. b
2. d
3. e
4. a
5. f
6. c

3 (s. 109)

Valitse sopivin vaihtoehto ja suomenna lause.

1. **lön**

Haluan saada hyväpalkkaisen työn.

2. **skulder**

En halua suuria velkoja.

3. **spara**

Minun täytyy alkaa säästää lomamatkaani varten.

4. **ekonomi**

Haluan saada talouden tasapainoon.

5. **jämföra**

Alan vertailla hintoja.

6. **impulsköp**

En saa tehdä heräteostoja.

7. **köpbeslut**

Minun täytyy miettiä tarkkaan ostopäätöstäni.

8. **pank**

Olen täysin rahaton.

9. **råd**

Minulla ei ole varaa mihinkään.

10. **betala**

Minä voin maksaa laskun.

1. Vi har kommit hem.
2. Har du gråtit?
3. Har de redan gått hem?
4. Har ni sovit gott?
5. Han har gett mig pengar.
6. Du har aldrig ljugit för mig.

4 (s. 120)

Täydennä lauseet suomennoksen perusteella.

1. föll
2. håller
3. kunde
4. lider
5. har ljugit
6. har njutit
7. hade sålt
8. ville
9. vann
10. väljer

5a (s. 120)

Valitse oikea muoto suomennoksen perusteella.

1. log
2. ligger
3. blev
4. gav
5. sade
6. velat
7. sitta
8. har

6 (s. 121)

Täydennä. Tarkista tehtävä kuuntelemalla.

1. heter
2. komma
3. har
4. finns
5. bjuda
6. har gjort
7. bad
8. blev

- 9. gav
- 10. kan

7 (s. 121)
Käännä.

- 1. Jag har aldrig druckit alkohol.
- 2. Vi hade jätteroligt.
- 3. Jag får allt vad jag vill.
- 4. Det här låter spännande.
- 5. Han sade att han hade sålt sin bil.
- 6. Vi såg vad ni gjorde.
- 7. Jag visste inte att du hade varit där.
- 8. Du hinner om du springer.
- 9. Vi stod ute och väntade.
- 10. Nu ska vi gå och äta.

8a (s. 122)
Yhdistä.

1. a	5. h
2. e	6. b
3. f	7. c
4. g	8. d

8b (s. 122)
Täydennä lauseet suomennoksen perusteella.

- 1. har försvunnit
- 2. sätta mig
- 3. förstod
- 4. delta
- 5. förhåller mig
- 6. föredrar
- 7. erbjuda
- 8. lägga oss

9a (s. 122)
Yhdistä.

1. d	4. e	7. i
2. c	5. j	8. a
3. b	6. h	

9b (s. 123)

Täydennä lauseet suomennoksen perusteella.

1. avbryter
2. omkom
3. förlåter
4. innehåller
5. medge
6. umgicks
7. ingår
8. uppfann

10a (s. 123)

Yhdistä.

1. e	5. g
2. f	6. b
3. c	7. d
4. a	8. h

10b (s. 123)

Täydennä lauseet suomennoksen perusteella.

1. anser
2. insåg
3. föreslår
4. påstod
5. antog
6. fortsätta
7. undvika
8. beskriva

Apuverbit

2 (s. 126)

Taivuta verbit ja käännä lauseet.

1

osata, voida = kunna, kan, kunde, kunnat

- a) Hon kan hjälpa dig.
- b) Hon kunde hjälpa mig.
- c) Hon har kunnat hjälpa oss.
- d) Hon hade kunnat hjälpa dem.

2

haluta, tahtoa = vilja, vill, ville, velat

- a) Jag vill inte göra det.
- b) Jag ville inte göra det.
- c) Jag har inte velat göra det.
- d) Jag hade inte velat göra det.

3 (s. 126)

Muunna lauseet suomennoksia vastaaviksi.

1. Islänningarna kan tala jättebra engelska.
2. Jag vill gärna resa till Island någon gång.
3. Jag skulle vilja uppleva den exotiska naturen där.
4. Jag skulle stanna bara en vecka där.
5. Jag borde boka biljetterna snart, om jag ska åka dit i höst.

5 (s. 127)

Täydennä. Tarkista kuuntelemalla. Lue vuoropuhelu parisi kanssa.

1. kan jag hjälpa
2. Jag ska resa
3. skulle vilja få
4. du vill se
5. kan man inte se
6. jag borde uppleva
7. får man inte missa
8. måste jag gå

7 (s. 128)

Käännä.

1. Jag kunde inte komma på/till träningen i går.
2. Hon har fått mig att orka.
3. Du borde sova mera.
4. Jag skulle gärna sova mera.
5. Jag skulle ringa (till) dig i går men jag glömde.
6. Du borde ha ringt (till) mig.
7. Jag har velat hjälpa dig.
8. Du måste ha vetat om saken.

Infinitiivi

1a (s. 131)

Yhdistä.

1. d
2. b
3. e
4. a
5. f
6. h
7. c
8. g

1b (s. 131)

Taivuta tehtävän 1a verbit parisi kanssa suullisesti.

1. hinna	hinner	hann	hunnit IV
2. bruka	brukar	brukade	brukat I
3. orka	orkar	orkade	orkat I
4. tänka	tänker	tänkte	tänkt II
5. behöva	behöver	behövde	behövt II
6. våga	vågar	vågade	vågat I
7. slippa	slipper	slapp	sluppit IV
8. råka	råkar	råkade	råkat I

2 (s. 132)

Täydennä suomennoksen perusteella.

1. prata
2. att träffa
3. göra
4. att resa
5. att gå
6. att berätta
7. för att träffa
8. genom att lyssna
9. utan att lyssna
10. att göra

3 (s. 132)

Yhdistä samaa tarkoittavat lauseet.

1. d
2. b
3. e
4. f
5. g
6. a
7. h
8. c

5 (s. 133)

Suomenna lauseet.

1. Kannattaa pohtia kulutustottumuksiaan.
2. Talouttaan pitää suunnitella.
3. Yritän olla tuhlaamatta rahaa.
4. Voin säästää paljon ostamalla käytettyä.
5. Ostosten tekeminen kirppiksellä on kivaa.
6. Teen ostoksia siellä säästääkseen rahaa.
7. Ostan harvoin mitään vertailematta hintoja.
8. Juuri nyt säästän uutta puhelinta varten.

6 (s. 133)

Käännä.

1. Jag brukar gå på yoga två gånger i veckan / per vecka.
2. Det är mitt sätt att sköta min kondition och koppla av / slappna av.
3. Yoga får mig att glömma all stress.
4. Att träna är viktigt för mig. / Det är viktigt för mig att träna.
5. Jag vill ha bra kondition för att orka i skolan.
6. På veckosluten / På helgerna kopplar jag av genom att tillbringa tid med / umgås med mina kompisar.

2 (s. 144)

Käännä.

1.

på dagen

på vintern

på fredagen

2.

på/om morgnarna

på/om måndagarna

på/om höstarna

3.

i vår

i år

på måndag

4.

i onsdags / förra onsdagen

i somras / förra sommaren

i fjol / förra året

5.

i går

i dag

i morgon

6.

om ett år

för ett år sedan

(i) ett år

4 (s. 145)

Täydennä ja haastattele pariasi.

1. i dag

2. i morse

3. på sommaren

4. i morgon

5. förra veckan

6. nästa sommar

7. på vintrarna

8. i fredags / förra fredagen

6 (s. 146)

Valitse sopiva ajanilmaus.

1. i höstas
2. i fem år
3. i morse
4. på morgonen
5. i år
6. på kvällen
7. på två veckor
8. på fredagarna
9. om två månader
10. efter tre dagar

7a (s. 147)

Suomenna ajanilmaukset.

<p>1.
keväällä (<i>yleensä</i>)
tänä syksynä</p> <p>2.
viime vuonna
tänä vuonna</p> <p>3.
viiden kuukauden ajan
kahdeksi viikoksi</p> <p>4.
kolme vuotta sitten
kahden viikon kuluttua</p> <p>5.
ylihuomenna
toissapäivänä</p> | <p>6.
viime syksynä
ensi keväänä</p> <p>7.
viime keskiviikkona
tänä lauantaina</p> <p>8.
viime kesänä
talvisin</p> <p>9.
aamulla
huomenna</p> <p>10.
tänä aamuna
huomenaamuna</p> |
|---|--|

8 (s. 147)

Käännä.

1. Jag har redan spelat fotboll (i) åtta år / i åtta års tid.
2. För ett år sedan/sen bytte jag lag.
3. Nu har vi träningar fyra gånger i veckan / per vecka.
4. I slutet av sommaren åker vi på turnering utomlands.
5. Förutom fotboll spelar jag ishockey på vintrarna.

